

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2017-0000466996

Uw kenmerk

Datum 29 september 2017
Betreft Reactie op aanvullende ingebrekestelling richtlijn
energieprestatie van gebouwen 2010/31/EU

Op 15 juni 2017 heb ik u per brief geïnformeerd over de aanvullende ingebrekestelling die Nederland heeft ontvangen voor de richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD). In deze brief heb ik toegezegd uw Kamer nader te informeren over de hoofdlijnen van de Nederlandse reactie. Hierbij doe ik deze toezegging gestand.

Op 28 september 2017 heeft de Nederlandse regering een reactie op de aanvullende ingebrekestelling verzonden aan de Europese Commissie. In deze reactie staat beschreven hoe Nederland de kwaliteit van de energielabels voor woningen controleert en hoe de aanbevelingen bij het energielabel via een softwaresysteem tot stand komen.

Bij de controles op de kwaliteit van de energielabels heb ik toegelicht dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) op basis van afgeronde dossiers controleert of erkend deskundigen bewijs dat is aangeleverd door woningeigenaren terecht hebben goedgekeurd. Daarbij heb ik gemeld dat, eind 2016 de eerste inspectieronde heeft plaatsgevonden waarbij 1571 dossiers zijn gecontroleerd. Hierover heeft de toenmalige Minister voor Wonen en Rijksdienst uw Kamer op 28 november 2016 geïnformeerd (Kamerstuk TK 30196-485). Daarnaast heb ik in de reactie beschreven dat in 2015 uit onderzoek van BK Ingenieurs naar de energielabels van 140 woningen is gebleken dat 86% van de labels gelijk blijft na onafhankelijke heropname van de woningkenmerken. Daarbij heb ik gemeld dat dit onderzoek in het najaar van 2017 zal worden herhaald met een grotere steekproef. De conclusie van de Nederlandse regering is dat de onafhankelijke controles in overeenstemming zijn met de bepalingen in de richtlijn en dat op basis van de omvang van de steekproeven betrouwbare uitspraken gedaan kunnen worden over de kwaliteit van de afgegeven labels.

Voor het onderdeel aanbevelingen heb ik beschreven hoe het softwaresysteem analyseert welke aanbevelingen op het vernieuwd label gedaan kunnen worden op basis van de woningkenmerken die door de woningeigenaar in de webtool zijn opgegeven en zijn goedgekeurd door de erkend deskundige. Aan de hand van voorbeelden heb ik geïllustreerd hoe het softwaresysteem alleen aanbevelingen genereert die voor de woning in kwestie tot een potentiële

energieprestatieverbetering kunnen leiden, technisch gerealiseerd kunnen worden en kostenefficiënt zijn. De Nederlandse regering concludeert dat hiermee geborgd is dat de aanbevelingen gebouwspecifiek zijn. Overigens wordt in het kader van de voortgaande periodieke onderzoeken naar het label ook de kwaliteit van de aanbevelingen meegenomen en wordt gecontroleerd of er aanleiding is de aanbevelingen aan te passen.

De Europese Commissie zal de Nederlandse reactie de komende tijd bestuderen. Op basis van de reactie kan de Europese Commissie besluiten de inbreukprocedure verder voort te zetten of te beëindigen. Ik zal uw Kamer op de hoogte houden van de ontwikkelingen in deze procedure.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk